No. 849 Zaterdag 7 April 1900. 17de Jaargang.

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI N°. 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao 6 April.

Een Held der Naastenliefde.

Voor eenige weken stierf te Fréjus de bekende Fransche missionaris, abbé Dorgère, die aldaar, sinds zijn terugkeer uit Afrika, een ondergeschikte bediening in de zielzorg waarnam.

Tien jaar geleden bevond hij zich met andere Fransche missionarissen aan de West-kust van Afrika, toen admiraal de Cuverville den beruchten koning Behanzin van Dahomey sommeerde, om de gijzelaars, die hij bemachtigd had over te geven. Er volgde evenwel geen antwoord, zoodat men zich omtrent het lot der gevangenen ernstig ongerust begon te maken. Toen koos de admiraal abbé Dorgère uit, om den dwingeland een ultimatum te gaan stellen.

De zending was uiterst moeilijk, niet zonder levensgevaar. Maar de priester kende geen vrees of aarzeling.

Hij verzocht om een anderen geestelijke als metgezel.

Toen vertrokken de twee helden, met geen andere wapens bij zich, dan het kruis in hun gordel, en met de driekleurige cocarde op hun hoed. Blijmoedig zetten zij de lastige reis voort door moerassen en woestijnen, door bosch en wildernis. Voor hen was het als de reis naar het eeuwige leven.

De barbaarsche despoot stond verbaasd over zooveel opoffering en heldenmoed. Hij liet de gevangenen, die hij reeds had doen folteren, in vrijheid. En met een kostbaren buit van overgelukkige bevrijden keerde abbé Dorgère naar het Fransche legerkamp terug.

Om wille zijner geschokte gezondheid zag de missionaris zich weldra genoodzaakt, in het vaderland terug te keeren. Te Fréjus aanvaardde hij nu een zeer bescheiden geestelijk ambt. Daar vond een arme zwerveling, die aan besmettelijke ziekte leed en door iedereen werd ontvlucht, onderkomen bij abbé Dorgère. Maar deze werd zelf door de besmetting aangetast, en na een smartelijk lijden, erdoor ten grave gesleept.

Hij leefde als een held, hij stierf als een martelaar der naastenliefde. Zonder eenig eerbetoon werd hij begraven.

Onderwijl beraamt de Fransche Regeering allerlei dwangwetten tegen de bedienaars der Katholieke Kerk. Terecht zegt de *Gaulois*: "De dood van abbé Dorgère is een beschamend antwoord aan de vrijdenkers, die onophoudelijk krijgsgeschreeuw aanheffen tegen de bedienaars van onzen godsdienst."

RECHT en MACHT.

Terecht is gezegd, dat de eeuw, die nu ten einde spoedt, de eeuw is der Revolutie.

In den strijd tegen de Revolutie stonden lange jaren de staatslieden van Engeland vooraan. Zij vooral beseften, dat het breken met Christendom en Historie uitloopen moest op een stelsel van willekeur en onderdrukking. Edoch, gaandeweg is men ook in Engeland van de vastigheden afgegleden en heeft er gedronken uit den zwijmelbeker, dien de "geest der eeuw" had gemengd. Wat de Britsche politici later vooral aanlokte in het revolutionnaire systeem was de leer, dat het recht van den sterkste had te gelden, indien men het maar op eenige quasi-zedelijke motieven — door de Rede vastgesteld — kon doen steunen.

Wat Napoleon de Eerste als brutaal overweldiger had bestaan, zóó, dat heel de wereld er van gruwde, werd in de tweede helft dezer eeuw heel fijntjes geïmiteerd door Von Bismarck. Maar *hij* mocht er toejuichingen om krijgen in en buiten zijn land! Bewondering voor het succès was almeer de wereld gaan beheerschen; het "macht is recht" werd door weinig staatslieden meer als een verderfelijk, goddeloos beginsel gebrandmerkt; en de grootere mogendheden zagen er een kostelijk middel in, om, onder het voorgeven van allerlei mooie bedoelingen ten bate der menschheid en haar "vrijmaking", hun invloed op ongerechtige wijze uit te breiden of ook hun grenzen te verwijden. De eene dreef dat stelsel brutaler, ook alweer in verband met de macht, waarover ze beschikte, maar het beginsel *verwerpen* deed geen enkele!

Tot een stelsel verheven in de hooge politiek, werd de revolutionnaire leer van "macht is recht" het eerst door den man van ijzer en bloed, Otto von Bismarck.

Wat intusschen zoo algemeen in Europa de verontwaardiging gaande maakte tegen de Engelsche politiek, is misschien minder nog haar stellen van Macht boven Recht, als wel de imperialistische trots, de grenzenlooze aanmatiging tegenover alle mogendheden, die daartoe leidde. De idée, dat Engeland hoog verheven stond boven alle andere volken, en de bijzondere, goddelijke roeping had om die andere te regeeren of met de weldaden der Engelsche beschaving te zegenen.

Op het toppunt van macht gekomen, groeide de aangeboren Britsche trots tot verwaandheid, tot hoogmoedswaanzin. Het bevoorrechte volk, zoo kennelijk gezegend in het verleden, mocht doen wat aan anderen beslist ongeoorloofd zou zijn. Daartoe had het de macht ontvangen! "Wij hebben de schepen, de soldaten en het geld." Heel de wereld zal voor ons buigen, bukken, knielen. En al is het, zoo sprak de snoevende Brit, dat alle natiën saam mij hun afkeuring toonen, ik zal mijn plan, hun ten spijt, doorzetten. Mijn rijk vestigen van zee tot zee, en van de rivieren tot aan de einden der aarde, en alle volkeren zullen voor mijn aanschijn beven............

Paramount straks over heel de wereld, en nu alvast in Zuid-Afrika. Maar dan moest eerst het vrije Hollandsche element in die streken tot onderwerping aan het Britsch gezag worden gebracht. Zoolang de Hollandsche Republieken daar nog een onafhankelijk bestaan voerden, kon de idée der *Paramountcy* nooit geheel verwezenlijkt worden. Zij stonden aan de vervulling van het ideaal der Imperialisten in den weg.

En daarom, evenals Rusland het Finsche element wil onderdrukken, om de idée van het ééne groote, heilige Czarenrijk te realiseeren, zoo heeft Engeland getracht het Hollandsche element in Zuid-Afrika voor goed aan

Feuilleton.

HONOR I COMBATE.

(45)

CAPITULO XIV.

Steinfels a trata continuamente di haci *Falkenhaus* mas agradabel i mas sociabel. El a completa su mobilario coe ponementoe di arma, imagen i boeki.

Despues koe dianan a bira corticoe i koe es homber solitario ai mester a stop su camnamentoe den mondi mas tempran, el a bolbé coeminza coe su estudio histórico. Un observador superficial lo a keré koe es homber ai lo tabata profundizar den lectura di su boeki. Ma es koe tabata mira mehor, lo a observa bien pronto, koe mas di un cuarto di ora es gefe di Falkenhaus ta keda mira na es mes un página di su boeki, of com over rand di es boeki é ta mira den kamber.

Es anochi largoe tabata den principio un martirio pa Hans Otto. Ora koe cansar, despues koe el a sali camna toer camina i koe el a sinta na su mesa di trabao, anto é por pensa loké é kier, ma ta coeminza un boroto den es kamber medio scur. Imagen di oenda el a nacé ta lamanta su dilanti, portret di su mama ta parcé koe é ta biba i un miedoe ta drentéle. Despues ta parcéle koe ta subi su cabai i ta corré riba plaza di egercicio, of coe legria é ta asisti na maniobranan i koe é ta droemi cerca su amigoenan na bivouac coe su coerazon jen di idealnan di hubentud.

E ta hala rosea si é por a saca es imagennan ai, ma ta bira peor. Ora por egempel Erna Harteneck sali for di sombra su dilanti; i koe su wowo ta dirigir riba es solitario of si é kita for di djé coe frialdad manera na es momentoe di separacion. Hans Otto anto ta abri su brazanan como un aturdido i su coerazon jenar di sintimentoe di su abandono.

E no tabata haja un rabia contra es mucha múger. E tabata considera é mes pa un loco di a spera otro decision di djé. Es palabranan di su tata, papiar na es ora den mondi, no por a sali for di su pensamentoe. Si é tabatin razon, anto es moza també mester ta sinti un dolor. I esai é no tabata kier. Nó, Erna no mester sufri. I é tabata busca di haja deseo, koe é moza por loebidé.

Noticia di morto di baron Harteneck tabata promer hecho importante, den cual Hans Otto tabata mira complicacion pa jioe di es difuntoe. Den promer agitacion caba Annamarie a participa su Frans morto repiente di baron Arnold. Apena Steinfels por a sofoca su impaciencia, promer koe el a ricibi mas noticia di Amerike. Su carta tabata jen di kego riba es suerte duroe di es senjorita.

For di es momentoe ai Hans Otto no tabata conocé sociego mas. E tabata odia su propiedad tan boenita. Kiko tabata importé, si é por bisa koe toer terrenonan rondor ai banda tabata di djé, koe el a forma miles idea nobo i haci nan, koe toer ganancia ta di el solamente? Den su estado tristoe é tabata persuadi su mes koe Erna tabata sufri miseria i despues é tabata drenta desesperacion. Sombría i inaccesiblemente é tabata haci su trabaonan.

També a molestié, un dia koe su wardador di mondi a trecé pé un plan pa snoeimentoe di mondi. Cansar é tabata larga su wowo corré riba es papelnan koe es homber tabata splíké.

—Senjor baron lo no ricibi cada anja solamente es cantidad aki, si regularmente nos percura pa nan, ma koe es promer kapmentoe aki caba, koe ta di gran necesidad, lo haja es montante, koe senior baron mester; asina es wardador di mondi a caba coe su splicamentoe.

Hans Otto no por recorda nada. Su pensamentoe volante no por a keda na es ideanan koe poco promer tabata ocupé henteramente.

Es wardador di mondi a warda silencio spantar, ma despues el a sigi:

—Mi no ta keré di ta ekiboka mi ai den, koe es promer carta tabata contené un indicacion, koe ta hustifica mi observacion, di un rato pasar. Si mi a comprendé robes, anto mi ta dispensa. Ki dia bo kier pa trabao coeminza?

Es homber fiel, koe pa su celo a toema encargo di es extenso escrito, a bira stijf; solamente su wowonan skerpi tabata mira ainda examinando riba es otro koe tabata sinta su dilanti, i inboluntariamente a sali for di su boca: lástima!

zich te onderwerpen, opdat de droom van een onverdeeld Britsch Zuid-Afrika in vervulling trede. Dàt is de ware reden van den strijd, die thans gevoerd wordt. De Transvaal moet op de knieën tot ze het Britsche gezag erkend heeft.

Harcourt had een goeden kijk op de dingen, toen hij, met het oog op Engeland's houding tegenover Rhodes en Jameson, deze merkwaardige woorden uitsprak: "De wereld zal er van gewagen als zij ziet hoe wij handelen" ......Ja, de wereld staat ontroerd, verwonderd, toen ze zag hoe een Rhodes vrij uitging niet alleen, maar nog geprezen werd, verheerlijkt; en toch was er voor ontroering nog meerder oorzaak toen Chamberlain de onderhandelingen met de beleedigde Transvaal op dusdanige wijze leidde, dat er oorlog *moest* volgen.

De geest, die Jameson tot zijn inval dreef, heeft na de mislukking van zijn *raid* niet gerust, maar de Z.-Afr. Republiek voortdurend belaagd, getergd, gesard. Brittanje is de *paramount power*; wat Engelands dappere zonen wenschen, moet tot stand komen; en de Regeering dient hen daartoe in staat te stellen. De zelfstandigheid van Transvaal is nu eenmaal onbestaanbaar met Engelsche roeping, met zijn eer en aanzien als overheerschende mogendheid, zoo oordeelde het volk in zijn massa, vergiftigd als het was door de Jingo-pers, en daarom had het gouvernement aan die vrijheid een eind te maken. Zonder oorlog, als het kon, natuurlijk; want de Britten zijn niet oorlogzuchtig; maar het moest dan vrede zijn onder Engelsche vlag! *Pax brittannica!*

En toen hebben de Imperialisten hun zin gekregen en is de strijd van Macht tegen Recht in zijn stuitendsten vorm begonnen. Op het groote gevaar, waaraan men zich blootstelde, werd niet gelet. Men dacht niet anders of de onrechtvaardige triomf zou spoedigd behaald wezen. Maar welk een ontnuchtering nù reeds!

Zal het vrije Britsche volk voortgaan op het hellende vlak, waarop het te onzalige ure den voet heeft gezet? Een veldwinnend Imperialisme maakt een leger van een half millioen soldaten noodig, een militaire hiërarchie, en doet het Cesarisme aan den gezichteinder opdoemen. Het voert vrije volken een weg op, die tot ondergang leidt. Zal dit eens het lot zijn van de fiere, maar misleide, Britsche natie? De thans gevoerde oorlog zal, naar alle waarschijnlijkheid, op die vraag het antwoord geven.

OORLOGSNIEUWS.

Het ontzet van Ladysmith.

Het was vier uur in den middag van 28 Februari — zoo verhaalt een der Britsche oorlogcorrespondenten bij Buller's leger — toen het regiment van majoor Gough dat in de voorhoede was, bevond dat de kopjes die Ladysmith omsluiten en aan het oog onttrokken, klaarblijkelijk onbezet waren. Dit feit werd aan lord Dundonald gemeld, die daarop besloot met twee eskadrons van de „Imperial Light Horse" en de karabiniers naar de stad te rijden. De rest der brigade werd naar generaal Buller's voorpostenlinie gezonden.

Tegen den avond vertrokken de mannen, hun restte nog slechts een uur dag. Zij galoppeerden gestadig voort ondanks den ruwen bodem, heuvel op, heuvel af, door donga's, door struikgewas, over rotsen, totdat zij de Britsche kanonnen op Wagenheuvel zagen flikkeren. Steeds voorwaarts ging het totdat uit het struikgewas de roep klonk: „Wie daar!" „Het ontzet-leger," werd geantwoord. Toen werden de ruiters omgeven door havelooze mannen die zwakjes jubelden. Zelfs in het schemerlicht kon men zien hoe mager en bleek zij waren; maar wat waren ze blijde! Zij geleidden de redders in triomf naar de stad en toen ze het hoofdkwartier naderden, traden sir George White, generaal Hunter, kolonel Jan Hamilton en alle helden der verdediging hen tegemoet.

Door een correspondent te Ladysmith wordt de groote gebeurtenis als volgt beschreven:

Het was [illegible] toen lord Dundonald de stad binnenreed. Terwijl de Boeren al hun krachten inspanden om hun groot kanon op Bulwana-heuvel te demonteeren, zagen wij twee eskadrons in vollen galop over de vlakte in het zuiden rennen. Het nieuwtje verspreidde zich als loopend vuur. Iedereen, officieren, soldaten, burgers, liep uit om de ruiters te gemoet te gaan. Zelfs de zieken en de gewonden kropen uit de tenten om meê te juichen. De mannen renden voort met lossen teugel, zelfs de paarden schenen te weten welk een welkom hun werd bereid. Nog voordat zij de drift over de Klip-rivier hadden bereikt, werden zij begroet door de kameraden, die zij kwamen ontzetten. Onder juichkreten en handdrukken reden zij het kamp binnen, waar de geestdrift onbedwingbaar losbarstte. Maar hun taak was nog niet ten einde. Zij moesten de Boeren achtervolgen — onze eigen mannen waren te uitgeput om met hen te gaan — met het doel het groote kanon te bemachtigen. Ons scheepsgeschut had de Boerenstelling den geheelen avond beschoten om het wegnemen van het kanon te beletten en al hadden de Boeren het weggekregen, dan nog zouden de jongste regens het vervoer zeer hebben bemoeilijkt.

Generaal White en zijn staf vergezelden de beide eskadrons op den rit door de stad. Voor het postkantoor werd halt gehouden en sprak de bevelhebber der bevrijde stad het verzamelde volk toe.

Capitulatie van Cronjé.

Omtrent de aankomst van generaal Cronjé in het kamp van generaal Roberts wordt uit Paardeberg gemeld: De ontmoeting van veldmaarschalk Roberts en generaal Cronjé had plaats voor een eenvoudigen wagen, die den Engelschen generaal tot slaapplaats dient.

Toen om zeven uur 's morgens een kleine groep ruiters in zicht kwam die zich onder leiding van generaal Pretyman naar het Engelsche kamp bewoog, liet generaal Roberts een afdeeling Hooglanders aantreden.

Toen de ruiters nader kwamen, zag men aan de rechterzijde van generaal Pretyman een ouden heer in eenvoudige kleedij met een breedgeranden vilten hoed. Het was Cronjé.

Roberts en zijn staf ontvingen de aankomenden staande. Generaal Pretyman stelde generaal Cronjé voor met de woorden: "Commandant Cronjé." Cronjé groette op militaire wijze en generaal Roberts beantwoordde dezen groet.

De ruiters stegen hierop van de paarden. Roberts ging op Cronjé [illegible] "Gij hebt u dapper verdedigd."

De Britsche opperbevelhebber noodigde zijn gevangene uit plaats te nemen en zette zich aan zijn linkerzijde. De beide bevelhebbers spraken gedurende korten tijd, waarbij Cronjé's houding wordt beschreven als uitermate kalm en waardig.

Hij betuigde zijn spijt, dat hij niet langer stand had kunnen houden.

Nadat de vormelijke overgave had plaats gehad, noodigde lord Roberts den Boerenbevelhebber in zijn tent om met hem het ontbijt te nuttigen.

Na afloop rookte hij een sigaar, die een der officieren van Roberts staf hem aanbood. Hij sprak weinig.

Mafeking.

Inmiddels zetten de Boeren het beleg van Mafeking trouw voort, en van de ontzettingskolonne hoort men niets. Reeds half Februari leed het garnizoen er gebrek en ellende, zooals uit een boodschap blijkt, die thans in handen der Engelschen is gekomen en reeds den 18en Februari door een Kafferlooper werd weggebracht. We ontleenen de volgende zinsneden aan deze weeklacht:

Het garnizoen leeft van paardenvleesch, afkomstig van rijdieren, die men moet slachten of die door de belegeraars worden neergeschoten. In het vrouwen- en kinderkamp heerschen typhus en moeraskoorts, onder het garnizoen bloedloop en maagziekte, tengevolge der slechte voeding. Velen komen om. Het kinderkerkhof, dat bij het vrouwenkamp ligt, wordt dagelijks grooter. De hoop op ontzet verzwakt voortdurend; alle moed is geweken. De voorposten der Boeren onderhouden een kogelregen in de straten en op de markt. Er zijn reeds 292 menschen gekwetst of gestorven. Het garnizoen is zoo klein, dat het gevaarlijk zou zijn, de zwakheid ervan te bekennen. Niemand denkt aan overgave, maar ieder roept: „Wat duurt dat lang, Heer! Wat duurt dat lang!"

Inderdaad, aan Engelschen zoowel als aan Boerenkant wordt heldenmoed betoond. Eene depêche uit Pietermaritzburg zegt, dat men daar de onloochenbare bewijzen heeft, hoe aan de Tugela Boerenvrouwen meevochten of het tweede geweer van haren man of vader laadden, terwijl hij het eerste leegschoot. In het verlaten kamp zijn groote hoeveelheden vrouwenbenoodigheden als kammen, haarspelden [illegible]

Nieuwsberichten.

CURACAO.

De Gouverneur zal in plaats van op Dinsdag 10 April op Dinsdag 24 April bezoeken afwachten.

De adjudant van den Gouverneur.

L. SCHUTTE.

— Kiko ta lástima? Steinfels a bira atento awor.

Ora koe es wardador di mondi a keda ketoe, é dici coe violencia.

— Mi ta puntra bo, kiko bo ta haja, koe ta lastima.

Atrobé es wardador di mondi tabata mira su patron di ariba té abao, promer koe el a respondé:

— Tabata para algoe di explotacion di terreno den es carta.

Sanger a jena Steinfels su cabez, despues un risa a pasa riba su cara. El a sagudi manoe di es homber i dici suspirando profundamente i coe hinteramente un otro tono:

— Mi ta gradici bo. Bo a haci un gran fabor. Sigur mi tin mester di es cantidad di placa ai, i pa é mes obheto koe mi tabatin na bista. Si tin di pidi dispensa, anto ta mi lo mester pidi bo. Tendé mi awor, kiko ta mi idea. Bo conocé es pida terreno, koe ta sali manera un lenga den es terreno fangoso di Rainer? Na su punta di mas altoe tin hopi casita miserabel, mitar di nan riba mi terreno i sobra riba es di mi bisinja. Ki ora mi pasa aja mas horribel ta parcé mi bista di es pobercitonan. Nan mester ta berdadera nesji di cajentura. Si nos por a doena es hendenan desgraciado ai, algun cien paso mas aleuw otro cas, anto nan lo ta basta judar. Bo no ta keré koe Senjor Rainer lo ta di acuerdo coe mi pa nos haci es bon obra ai? Mi no conocé bon, ma mi ta keré koe den un caso asina, hende por spera algun generosidad. Si awor bo kier juda mi, na haci toer es cantidad ai di bo plan na placa sonante, anto lo mira di por bini clar coe Von Rainier,

Coe pasonan purar i fuerte es baron a camna bai-bini algun bez den su kamber i sperando awor el a keda para dilanti di es es homber.

— Senjor Rainer lo combini, esai mi por sigura bo, é dici coe alegria. Ta lástima koe pa desgracia di su esposa, é ta asina leuw for di aki. Skirbié, senjor baron, skirbié.

Celo di es wardador di mondi a haci Steinfels bon. El a rek su curpa, manera é tabata sagudi un peso for di su curpa. Despues el a larga jama es intendente.

— Es bieuw Müller lo ta spantar di mi idea, é dici hariendo. Mi ta keré, koe sigur lo é ta corda: Falkenhaus ta na peligro.

En berdad es homber ai a keda ketoe, despues koe wardador di mondi a bisé toer cos, segun deseo di nan gefe.

Té ora Steinfels a puntré: I bien? é dici:

— Impracticabel!

— Di ningun manera. Bo tabata muchoe den sirbisji di mi tio pa mi no consulta bo. Ma nos lo snoei e paloenan, mi kerido Muller, i asina liger koe nos por disponé di medio. I també bo mester sabi ainda, koe mi tin idea di larga kibra es casitanan i traha nan un poco mas aleuw.

Es intendente a boela lamanta foi su stoel i dici:

— Dios warda mi! Toer loké mi patron i mi a spaar coe tantoe trabao duranti toer es tempoe, lo ta tirar afor asina? Hendenan lo busca coe esai un cos pa nan papia.

Es wardador di mondi tabata mira spantar den es papelnan i riba cara di Steinfels a presenta un expresion di alteracion. Sinembargo el a respondé coe calmo:

— Nos no mester tené cuenta coe papiamentoe di hende.

— Esai no ta sistema tampoco, es intendente a sigi obstinadamente. Si mi mestér keré toer cos koe nan ta papia, anto mi ta pidi bo mi retiro. Pasobra nan ta bisa mi............

— Bien, kiko? Steinfels tabata puntré lacónicamente.

Es intendente a mira rond i dici:

— Senjor baron mester tin un gran crimen riba su concensji; p'esai es otro donjonan di coenucoe no kier tin amistad coe nos.

Hans Otto a camna jega cerca es homber coe un cara franco i dici;

— Pasobra mi a hala atras pa un gran inhusticia, pa esai nan a excomulga mi.

Sacudiendo cabez i coe pensamentoe di mas oscuro, Müller a sali for di kamber. Awor desgracia a rebenta riba Falkenhaus.

Es mes dia ai Steinfels a sinta na su escritorio té mei anochi. Gustoe den trabao, deseo pa cumpli i mehora su ideanan, tabata animé asina tantoe, koe el a haja bon palabra koe é por a skirbi su bisinja leuw.

Es tanki chikitoe koe es hendenan tabata haci uso di su awa, tabata sali di es banda di Rainer i ainda mester saké for di su lugar i hibé otro camina, si kier logra cambiamentoe di es casitanan. Awor lo mester puntra si Rainer lo doena su aprobacion pa trocamentoe di cas i koe lo é toema parti di gastoe pa hibamentoe di es corriente di awa. *E ta sigi.*

Zooals wij de vorige week mededeelden, is dit het eerste nummer van ons blad, dat op eigen drukkerij is gedrukt. Men ziet, dat ons blad zich nu in een ander kleedje heeft gestoken en wij hopen, dat die verwisseling ten genoegen onzer lezers zal zijn.

Wij spreken hierbij tevens den wensch uit, dat zoo het kan de belangstelling in ons blad nog grooter worde, terwijl wij van onzen kant zullen zorgdragen den inhoud onzer nummers zoo aantrekkelijk mogelijk te doen zijn.

Officieele berichten.

Bij koninklijk besluit is benoemd tot Consul-generaal der Nederlanden bij de republieken Venezuela, Colombia en Ecuador de Heer Mr. A. T. Van Leynen, met standplaats Caracas.

* *
*

Bij koninklijk besluit zijn, met ingang van den tweeden Dinsdag der maand Mei 1900, benoemd tot lid van den kolonialen raad in de kolonie Curaçao, de heeren M. P. Curiel en W. G. F. Hellmund.

Havennieuws.

Hr. Ms. *Zeeland* zal van Bonaire naar Aruba gaan en ook oefeningen op zee houden en daarna hier in de haven terugkeeren. De geheele duur der reis zal ongeveer drie weken zijn.

* *
*

Met de Fransche boot *Ferdinand de Lesseps* is Woensdagmorgen hier aangekomen de heer C. Renoz, Consul-generaal van België voor de Antillen, met standplaats Havana.

Posterij.

De met den Nederlandschen paketschoener *Gouverneur van den Brandhof* naar St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba te verzenden brievenmalen worden Woensdag 18n. dezer om 5 uur des namiddags gesloten.

* *
*

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Miguel Bethencour, Istela Cuima, Antonio Colina, M. & J. Cardoze, H. C. M. Chumaceiro, N. Curiel, A. S. de Lima [2] Hermos Lebasco, Eduardo Mersera, Leonor Meyer, Helena Pardo, Lourensio Roncina, Henry Senior, Francisco Alsma Uselete.

Aangeteekende stukken: Ephraim Curiel, Moses De Lima.

Niet voor verzending vatbaar een drukwerk geadresseerd aan: Jorge I. Salas, Coro.

Leger.

De tweede luit. der inf. J. A Maas, die detacheering heeft aangevraagd en ook bestemd werd voor de West-Indische landmacht te Curaçao, is 1 April met de *Prins Willem III* van den *K. W. I. M.* uit Nederland vertrokken.

Het gerucht gaat, dat genoemde officier niet te Curaçao in garnizoen zal komen maar van garnizoen zal verwisselen met een der officieren, thans gedetacheerd bij de West-Indische landmacht te Suriname.

Vergadering "Oost en West".

Woensdagavond had de tweede vergadering van "Oost en West" plaats. Daarin werd goedgekeurd het huishoudelijk reglement, dat voor de afdeeling te Curaçao was ontworpen, alsmede een bestuur gekozen.

Het eere-presidentschap werd aanvaard door ZHEG. den Gouverneur der kolonie en tot bestuursleden werden gekozen de Heeren Th. J. C. Buys, Mr. Th. J. A. Nuijens, Mordy. S. L. Maduro en V. M. Zwijsen, die allen zich de keuze lieten welgevallen.

Een Jubilé.

Laatstleden Zondag werd het vijftigjarig bestaan van de Spaar- en Beleenbank feestelijk gevierd.

Omstreeks half elf 's morgens kwam ZHEG. de Gouverneur der kolonie in het gebouw der instelling en nam de Heer M. P. Curiel, de President van de Spaar- en Beleenbank, het woord om in het kort de geschiedenis en het nut van de Spaar- en Beleenbank na te gaan en te besluiten met een heilwensch voor den vooruitgang der instelling.

ZHEG. de Gouverneur wenschte daarop in welsprekende bewoordingen der Spaar- en Beleenbank nog vele jaren van voorspoed toe.

De feestelijkheid werd niet weinig verhoogd door de tegenwoordigheid van het dilettanten-muziekkorps *Orfeo*, dat zijn schoonste muziekstukken ten gehoore bracht.

Dat de Spaar- en Beleenbank groeie en bloeie, is zeker aller wensch.

Venezuela.

Hier is het nog ver van rustig. Er is weer tegen den Mocho Hernandez slag geleverd bij Manacál. Volgens officieel telegram der Regeering hebben de troepen van Castro gezegevierd. Dit moet geschied zijn den 30sten Maart. (Dienzelfden dag reeds was hier die overwinning bekend. Zou soms een telegram reeds verzonden zijn vóór den slag? Wie weet!) Vallen bij de Boeren en Engelschen eenige officieren, dan wordt dat als een ramp beschouwd van grooten omvang. Wat dan te zeggen van den slag (!) bij Manacál, waar niet de officieren, maar de *Generaals* bij tientallen gevallen zijn!

Overigens zegt men van Generaal Castro, dat hij zich door zijn tiranniek optreden en openlijke bevoorrechting zijner provinciegenooten (Andinos) met den dag meer onmogelijk maakt. Zijn groote steun is de President van Guyana Rolando; komt hij dezen te verliezen, (en eene breuk is zeer waarschijnlijk) dan is wederom het geheele land ten prooi aan bloedigen burgeroorlog.

— Deze week liep hier het gerucht, dat Duitschland een oorlogsbodem naar het eiland *Marguerite* gezonden had, ten einde dit als onderpand te bezetten en zoo doende tot schadevergoeding aan benadeelde Duitsche onderdanen te dwingen. Het gerucht heeft zich niet bevestigd.

— Uit Demerara meldt men, dat de Engelsche vice-consul te Ciudad-Bolivar (Venezuela) vermoord is. Ook dit kan tot ernstige verwikkelingen aanleiding geven, daar de moordenaar die gevat is, verklaart op last van anderen gehandeld te hebben.

Colombia.

Volgens officieele en particuliere berichten heeft de revolutie in Colombia een gevoeligen slag gekregen door de nederlaag van Rosas. Wel heeft ook de Regeering zware verliezen geleden, maar er is alle hoop, dat zij meester van den toestand zal blijven. Doch wat dan? Personen die op de hoogte kunnen zijn, meenen, dat zoo de Regeering overwint, een oorlog met Venezuela onvermijdelijk is, daar de Colombiaansche Regeering onmogelijk ongewroken kan laten de hulp, die de Regeering van Venezuela den revolutionnairen van Colombia openlijk verleend heeft, in den vorm van zwaar geschut, Mauser-geweren en ammunitie. Arm Venezuela dan! Best mogelijk, dat Zulia met Maracaibo dan nog eens bij Colombia komen.

BUITENLAND.

Engeland. — In het huis der Lords waren militaire regeeringsvoorstellen aan de orde. Lord Roseberry achtte deze onvoldoende. En hij vroeg zich af, waar en langs welken weg, gesteld dat er voor Zuid-Afrika opnieuw 50,000 man noodig was, deze te vinden? Terecht erkende lord Roseberry, dat een crisis van dreigend gevaar Engeland boven het hoofd hangt en dat men vooraf had kunnen voorzien, hoe, zoodra elke beschikbare man naar Zuid-Afrika gezonden werd, er niet langer viel te rekenen op de vriendschappelijke gezindheid der vreemde natie's.

"Als Zuid-Afrika voor ons verloren gaat," dus eindigde lord Roseberry, "dan verliezen wij ook den steun der koloniën," m. a. w. het koloniale rijk zal zich dan van het moederland afscheiden.

Roseberry's somber inzicht in den hachelijken toestand van Engeland werd ook door lord Kimberley gedeeld, geenszins echter door den minister van oorlog en den premier.

Gaf de eerste van beide laatstgenoemden lord Roseberry ten antwoord dat lord Roberts volstrekt niet had gevraagd om meerdere troepen, dan bevel ontvingen te vertrekken, lord Salisbury scheen zich tot taak te willen stellen den indruk weg te nemen, dien Roseberry's droevige schets van Engelands toekomst veroorzaakt had.

De premier achtte de tegenwoordige moeilijkheden niet te wijten aan de voortdurende uitbreiding van het rijk, wel echter aan de misrekeningen van '81 en '84. En hij wees er op, hoe Engeland zich ook bij vroegere gelegenheden vaak in een treurigen toestand bevond, als ergens, binnen eigen gebiedpalen, een oorlog was uitgebroken, en hoe zich eindelijk het Britsche voorgeslacht na zoo kortstondige ervaringen, als de nazaten in Zuid-Afrika nog slechts hebben opgedaan, geen oogenblik liet ontmoedigen.

Zelfs nu acht de minister-president —althans dien schijn neemt hij aan —alle hoop nog niet verloren. En, in zijn troostrede, van lieverlede op

de militaire regeeringsvoorsteller neerkomende, schetste hij deze als voldoende aan de behoeften.

Denkt niet aan den dag van morgen !" scheen de premier den lords in het geheugen te willen roepen. Wel ontkende hij niet, dat zich weldra onvoorziene behoeften kunnen voordoen, maar mocht dit het geval worden, dan behoort opnieuw het Parlement al zijn energie aan den dag te leggen, om in de nooden met den meest dringenden spoed te voorzien.

Lord Salisbury heeft voor ditmaal eens de rol van zijn ambtgenoot Chamberlain overgenomen ...... uit noodzaak mag men er wel bijvoegen. Immers thans, nu van alle zijden en binnen eigen grenspalen aanvallen tot haar gericht worden, wordt het voor de tegenwoordige regeering van het Britsche rijk, wil zij zich althans handhaven, meer dan ooit noodzakelijk om blindelings op den ingeslagen weg voort te hollen.

Transvaal. — De oorlogskansen schijnen aan het keeren te zijn. Generaal Botha is, volgens uitersten wil van Joubert, tot opperbevelhebber benoemd.

In den loop der week is kolonel Broadwood door de Boeren geslagen en heeft in hunne handen moeten laten 7 kanonnen en geheel zijn legertros. Er waren 265 dooden en gewonden, onder welke verscheidene officieren van hoogeren en lageren rang.

Generaal French, vol hoop de kanonnen van Broadwood terug te krijgen, zette de Boeren met Generaal Kolville te voet en te paard achterna. Doch èn Kolville èn French zijn "met de kous op den kop" teruggekeerd.

Overste Olivier van de Boeren heeft Ladybrand en Thaba-Inchu weer op de Engelschen heroverd, een wapenfeit dat door de Engelsche bladen zelf schitterend wordt geheeten.

Men zegt, [doch het is te hopen, dat het niet waar zij] dat Portugal aan Engeland heeft toegestaan troepen te landen te Beira aan de Delagoa-baai. Als dat geen schending van neutraliteit is, wat zal het dan zijn! Doch Portugal is sinds lang de vazal van Engeland, dat de heele Portugeesche staatsschuld in handen heeft. „Wiens brood men eet, diens woord men spreekt." Nochtans lokt deze handelwijze van Portugal krachtige protesten uit in de Europeesche, bijzonder in de Russische pers. Best mogelijk, dat dit muisje nog een staartje krijgt.

Advertentien.

